

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ V PROSTŘEDÍ KNIHOVNY

**13. SETKÁNÍ STAROSTŮ OBCÍ
A KNIHOVNÍKŮ OKRESU ZLÍN**

11. 4. 2018

CO JE GDPR

- **25. 5. 2018** vstoupí v platnost obecné **nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/679** o ochraně osobních údajů, která upravuje a výrazně zvýší ochranu osobních dat občanů (GDPR).
- GDPR se týká i knihoven, ty proto musí upozornit, s jakými údaji pracují.
- Nyní platí Zákon o ochraně osobních údajů – 101/2000 Sb.
- **Vláda ČR dne 21. 03. 2018 schválila návrh nového zákona o ochraně osobních údajů**, ale jeho platnost se nestihne do 25. 5. 2018
- Primární odpovědnost za dodržování nařízení nese **zřizovatel knihovny**. Většinou se jedná o obce, které musí mít pověřence. Pokud je knihovna organizační složkou obce či jiné právnické osoby, je vhodné řešit problematiku ochrany osobních údajů v rámci celé organizace.
- **Interní předpis budou samy vytvářet knihovny s právní subjektivitou.**

PŘÍRUČKA PRO KNIHOVNY

- **Příručka pro knihovny** je ke stažení na webu Národní knihovny – postupně se aktualizuje a doplňuje
- **Úřad pro ochranu osobních údajů** na svých stránkách uvedl mezi doporučenými metodickými materiály i odkaz na příručku pro knihovny.
- Pro knihovníky připravuje Národní knihovna **e-learningový kurz**.

OSOBNÍ ÚDAJ

Osobním údajem je jakákoliv informace, která se týká konkrétního člověka (nově e-mail, IP adresa, fotografie, ...).

Nejde jen o údaje, na základě kterých lze tohoto člověka přímo identifikovat jako je např. číslo občanského či čtenářského průkazu, ale i další údaje, které se ho týkají, jako je např. záznam **historie výpůjček či výše dluhu**.

Osobními údaji **nejsou údaje o právnické osobě, ani údaje o člověku, který již zemřel**. Tyto údaje však mohou být chráněny na základě jiných právních předpisů.

SUBJEKT ÚDAJŮ

Subjektem údajů je člověk, o jehož údaje se jedná, například registrovaný uživatel, návštěvník, zaměstnanec knihovny apod.

ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Zpracování osobních údajů je jakákoliv operace s nimi, tedy včetně jejich zobrazení na monitoru počítače, uložení v papírové podobě, přepsání do databáze, oprava, vytvoření kopie, anonymizace apod.

SPRÁVCE, ZPRACOVATEL

Správce osobních údajů

- ten, kdo určuje účel a prostředky konkrétního zpracování osobních údajů, v našem případě tedy **provozovatel knihovny**.

Zpracovatel osobních údajů

- ten, kdo pro knihovnu s osobními údaji jakkoli nakládá, nikoli však její vlastní zaměstnanec.
- většinou to bude **poskytovatel automatizovaného knihovního systému** (dále jen AKS). Může jím ale být například i společnost Google, pokud knihovna využívá její formuláře apod.
- Se zpracovatelem by měla být uzavřena písemná smlouva – vzor smluvní doložky – viz [Příručka pro knihovny](#) – bod 8.2

HLAVNÍ ZÁSADY

- Transparentnost - informování a přístup k údajům
- Účel zpracování
- Právní důvod zpracování
- Nezbytný rozsah a nezbytná doba
- Přesnost (ověřit z OP nebo pasu) a aktualizace
- Zabezpečení osobních údajů

KNIHOVNA ZPRACOVÁVÁ ÚDAJE

- **registrovaných uživatelů**
- dalších uživatelů (účastníci akcí, návštěvníci internetu, fotodokumentace akcí, ...)
- zaměstnanců (dohody, uchazeči o zaměstnání, ...)
- autorů, dobrovolníků, smluvních partnerů, ...

REGISTROVANÍ UŽIVATELÉ

Podpisem čtenářské **přihlášky** uzavře uživatel s knihovnou **smlouvu o poskytování služeb**, na základě které mu knihovna umožňuje využívat výpůjční a jiné knihovnické a informační služby.

Osobní údaje tedy knihovna uchovává **na základě smlouvy a také z důvodu ochrany majetku** – viz Knihovní zákon, Zákon o obcích.

Není nutný souhlas se zpracováním osobních údajů.

Knihovnám budou poskytnuty nové vzory přihlášek čtenářů.

Skartace dokumentů (včetně čtenářských přihlášek) na základě schváleného protokolu (spisový a skartační řád).

PŘIHLÁŠKA ČTENÁŘE

Na přihlášce do knihovny musí být:

- Označeny **povinné** (jméno, adresy, datum narození, ...) a **nepovinné údaje** (další adresa, e-mail, telefon,...). Nepovinné údaje slouží pro komunikaci knihovny s uživatelem.
- Odkaz na knihovní řád v aktuálním znění

Povinné údaje

Nepovinné údaje

PŘIHLÁŠKA ČTENÁŘE Číslo čtenářského průkazu

--	--	--	--	--	--	--	--

Knihovna: .....

Provozovatel knihovny: .....

a čtenář:

Příjmení, jméno .....

Datum narození .....

Adresa trvalého bydliště .....

spolu uzavřeli smlouvu o poskytování knihovnických a informačních služeb.

Nepovinné údaje

V případě potřeby slouží ke komunikaci o knihovnických službách s vámi.

Kontaktní adresa pro zaslání zpráv, je-li odlišná od adresy trvalého bydliště

.....

E-mail ..... **Telefon** .....

Údaje pro poskytnutí slevy: student důchodce ZTP/P .....

INFORMOVÁNÍ UŽIVATELŮ

- **Jaké údaje zpracováváme**
- **Proč a jak dlouho je zpracováváme**
- **Právo uživatelů na přístup, přenositelnost, opravy, výmaz**
- **Komu údaje předáváme** – měla by být známe informace, kdo provozuje AKS

MINIMALIZACE RIZIK PŘI ZPRACOVÁNÍ A UCHOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ V KNIHOVNÁCH

- Fyzická ochrana – tištěné přihlášky v uzamykatelných prostorách, ...
- PC ochrana – hesla, zálohování, ověřit přístupová práva, odhlašování při odchodu od pultu, tiskárny – nepovedené tisky a kopie dát uživateli nebo ihned skartovat, ...
- Nevytvářet zbytečně seznamy čtenářů.
- Hlásit úniky údajů Úřadu pro ochranu osobních údajů.
- Návštěvníci veřejného internetu – pokud si knihovna nedělá jen evidenci počtu návštěvníků (čárky), osobní údaje uchovávat po rozumnou dobu (dle spisového řádu), dát do knihovního řádu.
- Fotky z akcí – přihlášky na akce se souhlasem, mohla by si ošetřit přímo obec (zveřejnit obecný souhlas pro akce organizované pod hlavičkou měst a obcí týkající se zveřejňování fotografií s účastníky těchto akcí), školní akce – škola, zdravý rozum (foto nesmí být urážející, dehonestující).

KNIHOVNÍ ŘÁD

Změna knihovního řádu (poučení o anonymizaci údajů).

Knihovněm bude k dispozici vzor knihovního řádu.

ZABEZPEČENÍ ÚDAJŮ

Veřejné PC:

- Mazání dokumentů z veřejných PC (automatický skript)
- Zablokovat možnost ukládání hesel do PC

Média

- staré PC – minimálně formátovat disk. Lépe mazat speciálním programem – dát do předpisu

Historie výpůjček

- Anonymizace výpůjček - 3 možnosti, na „základě oprávněného zájmu“ by mělo být možné anonymizovat jen výpůjčky na přání uživatelů ne všech (anonymizovat nelze historii mladší než x měsíců od ukončení výpůjčky).
- Uživatel by měl mít možnost anonymizovat výpůjčky se zachováním registrace.
- O anonymizaci může uživatel požádat, knihovník si může pro zajištění anonymizace nechat časový prostor – např. 30 dní.

NA ZÁVĚR ...

Údaje musí být
aktuální,
musíme vědět, kde
všude jsou uloženy,
víme,
komu smíme údaje
zpřístupnit.

**K nařízením přistupovat s rozumem,
nepanikařit, minimalizovat velká rizika.**

ZDROJE

Příručka pro knihovny

- Ochrana osobních údajů - Příručka pro knihovny. In: *Www.nkp.cz* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2018, 22.03.2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: http://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/ochrana-osobnich-udaju/ochrana-osobnich-udaju-prirucka-pro-knihovny

www.gdpr.cz

www.uoou.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Jana Tomancová, tomancova@kfbz.cz